

Joz 3,1-6.14-16: Za časného jitra vytáhl Jozue se všemi Izraelci ze Šitímu, až přišli k Jordánu; tam přenocovali, dříve než jej přešli. Když uplynuly tři dny, prošli správcové táborem a přikázali lidu: „Jakmile spatříte schránu smlouvy Hospodina, svého Boha, a lévijské kněze, kteří ji nesou, vytáhnete ze svého místa a půjdete za ní. Mezi vámi a ní bude ovšem odstup zhruba dvou tisíc loket; nepřibližujte se k ní. Půjdete za ní, abyste poznali cestu, kudy se máte ubírat, neboť nikdy předtím jste touto cestou neprocházeli.“ Jozue pak vyzval lid: „Posvěťte se, neboť Hospodin zítra mezi vámi učiní podivuhodné věci.“ Potom Jozue řekl kněžím: „Zvedněte schránu smlouvy a ubírejte se před lidem.“ I zvedli schránu smlouvy a šli před lidem.

Lid vytáhl ze svých stanů, aby přešel Jordán, a kněží nesoucí schránu smlouvy šli před lidem. Když ti, kteří nesli schránu, přišli k Jordánu a nohy kněží nesoucích schránu se smočily na pokraji vod – Jordán je vždycky v čas žně rozvodněn daleko z břehů –, tu vody řítící se shora zůstaly stát a postavily se jako jednolitá hráz velmi daleko odtud u města Adamu, které leží při Saretanu; a ty, které tekly dolů k Pustému moři, k moři Solnému, se vytratily. Tak přešel lid naproti Jerichu.

Ž 138,6-8: Hospodin je vyvýšený, ale hledí na poníženého, zdálky pozná domýšlivce. I když jsem v soužení, ty mi zachováš život, vztáhneš ruku proti hněvu mých nepřátel a tvá pravice mě spasí. Hospodin za mě dokončí zápas. Hospodine, tvoje milosrdenství je věčné, neopouštěj dílo vlastních rukou!

V bibli je spousta vyprávění, která se tváří jako dějepis, ale můžeme si je půjčit jako obrazy toho, co se dá v životě všechno zažít.

První obrázek je cesta z otroctví. Nebo obecněji: ze životního maléru. Moře starostí a úzkostí, ale máte-li před sebou cíl, k němuž vás pozval sám Bůh, třeba se vody rozestoupí a vy můžete jít, i když se zdálo, že už ani nebude kam a kudy. To si člověk sám zařídít neumí, aby se moře trablů rozestoupilo: však taky písničkami a tancem chválili Boha, protože takový dar jim nikdo jiný nedá.

Obraz druhý, zlaté tele: To bylo radosti, jak zázračně vyvázli, jenže záhy seznali, že cíl není hned na dosah a že cesta, která k němu vede, nebude bez problémů. Bůh je sice vybavil kompasem (všelijakými varováními, kterým přezdíváme přikázání), aby nezapomněli, kam je pozval, ale jim už docházela trpělivost. Vyrobili si zlaté tele, které mělo být symbolem toho vzdáleného cíle, řekněme zaslíbené země nebo Božího království, ale na rozdíl od toho cíle bylo vidět a bylo po ruce. Trochu jako když si Boží zaslíbení převedete na čísla, třeba na výši příjmu a HDP a DPH a podobné záležitosti, měříte na nich kvalitu života a můžete se podle nich vychloubat, bouřit nebo co bude libo. Ne že by na nich nezáleželo, vždyť vypovídají o lecčem, co se dá spočítat a na čem nám záleží, ale jestli vedeme dobrý život, to nevystihují a Boží zaslíbení či požehnání se takhle vyčíslit už vůbec nedá.

Mojžíš se na ně tehdy rozhněval, pozlacený idol roztřískal na prach a smíchal ho s vodou: „To si vypijete a třeba se tím svým ideálem zalkněte! Nebudeš míti bohů jiných přede mnou, vzkazuje vám Hospodin.“ Nesli to nelibě, ale časem snad zjistí, že měl pravdu.

Když už byla po dlouhém trmácení země zaslíbená na dohled, Mojžíš ji zdálky spatřil a pak umřel a nahradil ho Jozue. Želeli Mojžíše, ale měli se naučit, že před Bohem je sice každý z nás jedinečný a nenahraditelný (i proto chráníme život), ale co se týče vedoucích funkcí, v tom nikdo z lidí nezastupitelný není, ba ani vládcové, kteří si to z nějakého důvodu myslí. Jediný, koho v tom opravdu nelze nahradit, je Hospodin.

Obraz třetí, poutníci před nedobytnými hradbami města Jericha. Jozue tam vyslal dva zvědy, ať prozkoumají, co a jak. Vrátili se se zprávou, že jim žena jménem Rachab řekla, že Hospodin jim tohle město vydá. Na špiony by to byl dost chabý výsledek, že jim jedna paní povídala, že to dobře dopadne – jenže tady nejde o zprávu tajných služeb, tady je to zkráceno pro čtenáře tak, aby nepřehlédl, že lid moc bojovat ani nebude, protože tento boj povede Hospodin.

Před nimi byl Jordán, tou dobou rozvodněný. Napřed do něj vstoupili kněží, kteří nesli bednu zvanou schrána smlouvy. Jordán se zastavil, lid přešel suchou nohou a když byli všichni na druhém břehu, kněží se schránou přišli za nimi a Jordán se zase rozvodnil. Tohle líčení značně připomíná přechod přes moře, když vyrazili kdysi z otroctví. Ne

náhodou, protože Boží záchrana není jednorázová záležitost, ale prožíváme ji pořád znovu, vlastně den co den, jen to nebývá taková zázračná podívaná. A ta bedna, co ji kněží nesli, nebyl žádný kouzelný prostředek, který by je chránil a který by měli uctívat: byla to jen viditelná připomínka toho, co na první pohled vidět není: Boží milosti, která je tak obrovská, až ji nechápeme a jen žasneme. Ale i když ji moc nechápeme, i tak nás nenápadně (a někdy nápadně) provází.

Bůh už dal najevo, že se nás jeho láska týká, teď je řada na nás. „Boj povede Hospodin, tak pojďme, ať jsme u toho,“ povídá Jozue a začíná tím obraz čtvrtý. „Napřed si ujasníme, že na Boha spoléháme a že se k němu hlásíme.“ Tenkrát se ještě nekřtilo, měli na to jiný obřad, zvaný obřizka, což byl zákrok, který na pár dnů případné bojovníky spolehlivě vyřadil z provozu.

Na památku tam postavili cosi jako pomník, aby jim připomínal, že je až sem dovedl Bůh. Pak ještě slavili cosi jako večeri Páně – jako kdysi jejich otcové, když se ještě v otroctví chystali na život ve svobodě. Ti otcové pak v poušti donekonečna snili o návratu do minulosti, i proto se jich budoucnost zaslíbené země už netýká. Předkové udělali hodně dobrého i hodně zlého (je třeba vážít, nač máme navázat), ale v těch lepších chvílích věděli, kdo je pozval na cestu a kdo nechal rozestoupit moře trablů, aby mohli projít. To si teď před Jerichem připomínají: Boží pomoc a svou vlastní odpovědnost.

A pak už obcházeli hradby a vpředu nesli tu truhlu, která byla symbolem Boží smlouvy. Měli přitom mlčet, aby to nějak hloupě nezaplavili žvaněním. Šest dnů obcházeti budeš (tak obcházeli) a den sedmý je den Hospodinův: zatroubili (jako my v kostelech zvoníme na zvony a hrajeme na varhany a zpíváme) a bylo po hradbách.

“Tak vstupte,“ vyzval je Jozue, “ale na jednu věc dejte pozor. Všechno, co v tomhle městě je, slouží pánbíčkům, kteří si z lidí dělají dobrý den, a slouží jim i zdejší vrchnost a ta nerada vidí, když to někdo dělá jinak. My však neopustíme Hospodina, který nám tohle město vydal do rukou – tak ne abyste se na to vrhli jako na kořist, protože to byste těm pánbíčkům sedli na lep a to nemá dobré konce.”

S tím opevněním to bylo jako předtím s mořem a pak s řekou. Však to taky někdy zažíváme, když narazíme na hradby vystavěné třeba z nenávisli, nouze nebo strachu – žádná z nich nevypadá, že by ji šlo

snadno překonat. Cosi podobného zažily i ženy, které v neděli po ránu zamířily k Ježíšovu hrobu a přemítaly, kdo jim odvalí kámen, když je nad jejich síly. A skutečně nad jejich síly byl, ale to přece není rozhodující, však ten příběh znáte.

V bibli je spousta vyprávění, která se tváří jako dějepis, ale můžeme si je půjčit jako obrazy toho, co v životě můžeme všechno zažít. V závěru jednoho žalmu se praví: „Hospodin za mě dokončí zápas.“ O lidech se v tom žalmu říká, že domýšlivce Bůh pozná na dálku, proti nepřítelům vztáhne ruku a dílo svých rukou neopustí.

Dílem jeho rukou je cíl, ke kterému nás pozval. Dílem jeho rukou jsme i my, kdo k tomu cíli jdeme, tak jak umíme. Kéž je nám inspirací i tento příběh, jak šest dnů člověk kouká na hradbu a neví, jak na ni, a o dni Hospodinově, kdy hradby padají. Příběh o tom, jak přitom přebíráme odpovědnost za svůj život: až dosud jim totiž Hospodin dopřával manu z nebe, ale to teď končí a poutníkům začíná nová etapa, na níž se budou víc podílet vlastními silami. Ale vždycky k tomu patří, že máme nechat – vždycky před sebou a bez zbytečných slov – vpředu kráčet smlouvu mezi člověkem a Bohem: protože to se pak nemusíme bát.

poslání a požehnání

Nejsme tu proto, abychom všechno prohráli, zmařili a ztratili (a už předem se báli, že to tak dopadne), nýbrž jsme na světě proto, abychom se chopili šance prožívat život v lásce a naději.

Budte přitom jeden druhému oporou,
těšte malomyslné,
přibrzďte pyšné a lháře,
nenechejte padnout slabé,
mějte trpělivost s těmi, s kým je to opravdu těžké.

Sám Bůh pokoje se stará o to, abyste mu mohli patřit
i se všemi svými šrámy na duši a jizvami na těle i na pověsti,
se všemi zklamáními i nadějemi, které prožíváte.
Zve vás k životu v lásce, kterou nás v Kristu zahrnul,
a je věrný: své milosrdenství vám neodejme. Amen.